

Gahkestimmiesaernieh

Plaerie skuvlemaanaj bijre mah gahkestieh

Mij
gahkestimmie?

Man åvteste
naaken
gahkestieh?

Mij
viehkehte?

Maam
logopeede
dorje?

Myta jallh
riektese?

Åehpies
almetjh mah
gahkestieh!

Quize

Hijven raerieh!

Mij gahkestimmie?

Mij gahkestimmie?

Gosse gahkeste, dle ånnetji jeatjahlaakan soptseste. Naan aejkien baakoeh jallh tjoejh gellien aejkien jeahta, jñh naan aejkien tjöödjtjehte. Dellie raaktan goh tjoeje tjeapoehkisnie dabrene.

Gahkestimmie, dovne guktie govloe jñh guktie jñjtje dam dååjroe, jeerehte almetjistie almetjasse.

Man åvteste naaken gahkestieh?

Gellie almetjh gahkestimmie reakadamme. Daamtaj dam eejhtegijstie eerpeme, mah vihth dam sijjen eejhtegijstie eerpeme.

Eerpedh seamma goh maam akt jeatjabistie åadtjodh. Almetjh jñh kreekh maehtieh eejhtegijstie eerpedh guktie vååjnoeh jñh guktie Leah.

Dagke datne dov tijdtjen plaave tjelmieh eerpeme? Jallh aehtjeben voepteklaerie?

Ps! Eah gaajhkesch mah gahkestimmie "eerpieh", aelkieh gahkestidh!

Mij aajlesne heannede?

Aajlesne gellie stoerretjuetie joekehts aajlageajnoeh mah bievnesch seedtieh dej joekehts dajvi gaskem aajlesne.

Dotkiji mietie jeenjesh mah gahkestieh naan geajnoeh aajlesne utnieh mah krååvvedieh gåabph eah edtjh, jallh geajnojne raejkieh guktie bievnesch ånnetji tjöödjtjehtieh.

Datne
deejrih?

Muvhth gahkestimmie tjiekieh viehkine baakoeh målsodh mejtie vienhtieh edtjeh gahkestidh.

Hej, manne Piera!

Manne skuvlesne tråjjedem jìh hijven åtnam klaassesne.

Eejehtimmien saksofovnem spielem, japaanen gæmhpoekåanstine giehtelem man nomme Aikido jìh voelpigujmie ektine leam.

Manne gahkestamme mænngan eelkim soptsestidh.

Gahkestimmie jeerehte

- Manne tuhtjem mov gahkestimmie naa jijnjem jeerehte. Naan aejkien vaenie gahkestem, joekoen gosse leam mov bööremes voelpigujmie ektine. Jeatjah aejkieh jallan buektehtem joekehts baakoeh jiehtedh. Dellie maahtam vïssjehtovvedh jìh naan aejkien jeatjebh stillem/gihtjem mov åvteste soptsestidh. Daamtaj kråvvedem mov nommem jiehtedh. Naan aejkien aaj geerve ammes almetjigujmie gaskesadtedh.

Haestemh skuvlebiejjien

- Gahkestimmien gaavhtan manne haestemh åtnam reegkesligke lohkedh jallh soptsestidh. Dellie voejngem dassem jìh enn vielie behjedem guktie eevre gåaroes sjïdtem. Aaj geerve mov nommem jiehtedh, joekoen jis orre lohkehtæjjah jallh sæjjasadtjebarkijh.

Lohkehtæjjah mah mannem dentieh, dah amma guarkah gosse tjabrem jìh dle maiehtieh nommem mov åvteste jiehtedh.

Nomme: Piera

Aaltere: 10 jaepieh

Daltese: 4. daltese

Naan aevhkieh gahkestidh?

- Ijje, ij mij gænnah! Jovven, åadtjoem tæjmoeh laehpedh j'ih dom dam logopeedine ektine darjodh.

Lohkehtæjjah daajroem daarpesjeh

- Dah tjerieh daajroem gahkestimmien bijre utnedh guktie guarkah mij maahta geerve årrodh almetjasse mij gahkeste, j'ih mij maahta lijsedh.

B'ievnesh mubpielearoehkidie

Daan tjaktjen Piere åehpiedehtemem klaassese utni logopeedine ektine gusnie soptsestin mij gahkestimmie lea, j'ih guktie maahta dam dååjredh.

- Hijven klaassese soptsestidh gahkestimmien bijre, juktie dellie vielie gahkestimmien bijre daejrieh, j'ih ij leah iktesth dan aelhkje soptsestidh aktese mij gahkeste.

Sjiehteladteme skuvlesne

Piere tuhtjie sjiehteladteme skuvlesne læjsa j'ih juvnehtimmieh jeatjabidie vada.

- Dah byöroeh soejmetji soptsestidh, juktie dellie manne aaj soejmetji soptsestem j'ih dellie daamtajommes vaenebe gahkestem. Aaj hijven im daarpesjh dan j'ijnjem reegkesligke lohkedh gosse joekoen j'ijnjem tjabrem. Dah byöroeh aaj geehtedh olles naaken datnem neerreth.

Lohkehtæjjah tjerieh daajroem gahkestimmien bijre utnedh guktie guarkah mij maahta geerve årrodh j'ih mij maahta lijsedh.

Mij læjsa?

- Munnjien læjsa tjöödtjestidh j'ih orresistie aelkedh gosse gahkestem.

Aaj læjsa jis naaken mov nommem jeahta jis joekoen j'ijnjem tjabrem, jallh soejmetji soptsestiehkje guktie manne aaj soejmetji soptsestem.

Manne jearsoesåbpoe sjödtem j'ih seadtohtem jis dah mejgumie soptsestem mannine ektine voejngehtieh, gosse tjoerem tjöödtjestidh voejngem sigkedh

Mii ii veahket?

Ij ijsieh tjarki voejhkelidh j'ih bævastehtedh, jallh jis dah mejgumie soptsestem, mannem reessehtieh

Daesnie årroem!

Datne deejrieh?

Sjiejhme vielie gahkestidh muvhth baakoejgumie goh jeatjebh, v.g. j'ijtse nomme

Riiktesh

Medtie 70 millijovnh almetjh gahkestieh, jih dihte medtie 1 % gaajhkijste abpe veartanisnie.

1%

50
storerretjuetie!

Nöörjesne ovrehte 50 000 almetjh gahkestieh.

Fierhten njejtese mij gahkeste, dle njieljie baernieh mah dam darjoeh. Dihte sæjhta jiehtedh sagki jienebh baernieh goh njejth mah gahkestieh.

Doh jeanatjommesh mah gahkestieh aelkieh gahkestidh gosse leah maanagiertesne. Naan gille aelkieh gahkestidh gosse geerve sjidteme.

Gellie æhpies almetjh mah gahkestamme jallh annje gahkestieh. USA:en evtebe presideente Joe Biden akte æhpies vuesiehtimmie.

Datne
deejrih?

Naa siejhme ij gahkesth gosse laavloeminie.

Mytah leerhkehtibie!

1 Dah mah gahkestieh dearkoes. Eah lin gahkestamme jis eah dearkoes orreme.

BÅAJHTODE!

Dah mah gahkestieh eah dam darjoeh juktie dearkoes jallh vielie dearkoes jeatjah almetjijstie. Men naan tsiehkine maahta dearkoes sjidtedh gahkestimmien gaavhtan. Dellie siejhme vielie gahkestidh.

2 Dah mah gahkestieh maehtieh orrijidh gahkestidh jis ajve soejmebe soptsestieh.

BÅAJHTODE!

Varki soptsestidh ij Leah akte fãantoe man gaavhtan gahkeste. Maahta lijsedh soejmebe soptsestidh, men dihte amma naa geerve.

3 Mij akt baahtode njaelmie jallh tjeapoehkinie disse mij gahkeste.

BÅAJHTODE!

Gaajhke eevre hijven 😊

4 Dah mah gahkestieh gahjtjeme åejjiem laarhkenamme.

Nja...

Maahta heannadidh, men ij Leah dan siejhme maanaj luvnie. Dah jeanatjommes dam eerpeme giestie akt fuelhkesne. Dagke maadter-maadteraahka gahkesti?

Emily Blunt
Dorjehtæjja

Gonagas Georg VI
Aarebi gånka Storbritanniesne

Tiger Woods
Golfem spealede

Samuel L. Jackson
Dorjehtæjja

Gellie æhpieš almetjh mah
gahkestieh jalh gahkestamme.

Elon Musk
Teslam tseegkeme

Ed Sheeran
Artiste

Aurora
Artiste

Åehpieš almetjh!

Jens Stoltenberg
NATO-ávtehkinië jlh staatemisterinie
orreme

Kendrick Lamar
Rappere

James Rodriguez
Juelkietjeengerem tj'ektjede

Elvis
Artiste

Maam logopeede dorje?

Mij logopeedetæjmosne heannede?

Gellie vuekieh gahkestimmie tråjjadidh

Logopeedetæjmosne die logopeede barka learoehkinie ektine mij gahkeste. Ektesne voejhkelieh vuekieh gaavnedh guktie maahta buerebelaakan gahkestimmie tråjjadidh. Maahta ovmessie årrodh.

Naakenidie sæjhtha jiehtedh sagke vaenebe gahkestidh, jeatjabidie sæjhtha jiehtedh ånnetji vaenebe gahkestidh jallh giehpebelaakan. Naakenidie sæjhtha jiehtedh madtjele årrodh jñjtsinie jñh ij "ov-vienersh" gahkestimmie årrodh.

Maam jeatjebh ussjedieh mov gahkestimmien bijre?

Naaken maehtieh sterkiestidh maam jeatjebh dej bijre ussjedieh gahkestimmien gaavhtan. Dellie maahta dejnie aaj barkedh. Vuesiehtimmien gaavhtan, dle eksperimeenth dorje juktie vielie goerehtidh dan bijre misse ussjede.

Datne deejrih? Naan logopeedh jñjtje gahkestieh!

Datne deejrih?

Guvvieraajroe!

Franky Banky

jih

Tij-Kere analogije
gahkestimmien bijre

by *Danele Rossi*

Men dihte dan veaksehke jih debpede loevene. Dihte saejhta datnem laevtedh juktie datne dam geerelidh.

Maahta iskeres domtedh dan vöoste vaedtsedh. Doh voestes aejkieh kaanne njävtahallh, men ih tijkerem baajh dov bijjelen reeredh vielie. Ännetji ännetji, dletijkere aalka datnem goltelidh. Dellie damth datne jijtje jiele dem stuvrh.

Daelie maahtah almetjidie vaedtsedh jih eanghkoen gahkestidh! «Hej, sijhtede mov tijkerem vuejnedh?» jih faahketji tuhtjh hijven gäärede.

Jiehtebe dov lea tijkere mij lea dov gahkestimmie.

Dov tijkere jih dov gahkestimmie leah seamma.

Maehtebe vöejhkelidh tijkerem akten skääpese geerelidh ...

Men dihte dan veaksehke jih debpede loevene. Dihte saejhta datnem laevtedh juktie datne dam geerelidh.

Ij gääredh rudtjem disse jarkedh, dle ajve dov ravvem gaatska.

Dellie tijkeren vöoste jarkh ...

Jijtsadth jeahtah

« Ij leah tijkere desnie – AU! »

« Ij leah tijkere desnie – AU! »

Ij lijsieh gahkestimmien tjiekedh.

Datne provhki billedh soptsestidh gahkestimmien gaavhtan. Men gosse tijkere ij vielie dov bijjelen moenh, dellie vielie kontrollem jijtjedh jih dov soptsestimmien bijjelen äadtjoeh.

Daelie tijkerem lijreth jih maahtah saah gääbpoeh dejnie vaedtsedh. Ij seamma jijnjem bilh gahkestimmeste.

Datne aalkah tijkerem jeatjabidie vuesiehtidh. Datne tijkeren riejpem noelh jih dam deehkehth

Gosse juvrem däästoeh, dle maahta bääjhtedh.

Gosse gahkestimmien vöoste vaadtsah, dle sagke aelhebe dam gietedidh enn jis rudtjem dan vöoste jarkh.

Hijven raerieh!

Daesnie naan hijven raerieh maanijste mah gahkestieh. Men mujhtieh, d'ihthe mij aktese læjsa ij daarpesjh jeatjabasse lijsedh. Dan åvteste vihkele datne gihthj mij læjsa disse maam damth!

Manne lohkehtæjjam daarpesjem mij duasta mannine soptsestidh dan bijre mij læjsa jih ij lijsieh.

Ij lijsieh mannem birredh mujhtedh voejngehtidh jallh soejmetji soptsestidh. D'ihthe mahta naskoeh sjidtedh ...

Baajh mannem galhkedh soptsestidh!

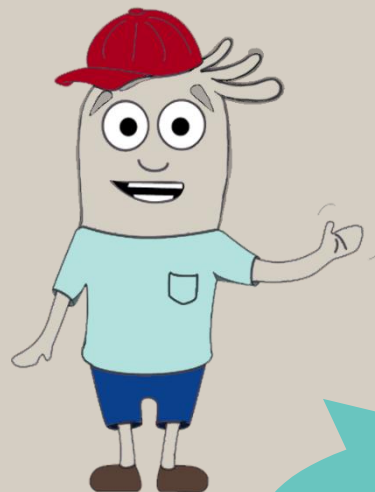
Vihkielåbpoe goltelidh maam jeahtham goh guktie jeahtham.

Im lyjhkh gosse naaken mannem heerieh. Dellie hånnoem.

Naan aejkien tuhtjem geerve hinnedh svåæredh. Vedtieh munnjen astoem svåæredh!

Aellieh mov raajesh illh. Datne vienht d'ihthe hijven, men gihthj maaje mejtie tuhtjem hijven.

Gosse edtjem maam akt åehpiedehtedh, dle maahtam dansoe kråvvididh goske mov våæroe. Naan aejkien læjsa voestes årrodh jallh unnebe dæhkien uvte soptsestidh.

Maahtah moenedidh gie daate?

I don't drink.
I don't smoke.
But I eat a lot of ice
cream.

Dan göökte
bïenih

Dïhte tïastem
eahtsa!

Dan tïjhtje
aajjovh.

Dïhte Scrantonistie
båata, USA.

Dan paarrebielien
nomme Jill.

Dïhte 46. raajrosne mij dam
seamma barkoem åtneme.

Voejhkelh gahkestidh

Maahta hijven åssjaldahkine govledh jeatjah baakoeh nuhtjedh enn dejtje mah gahkeste, men guktie riektesisnie?

Voejhkelh jijtje amma!

Datne skåajjesne eevre oktegh. Tjåetskeme jìh jaevresne jìenge. Faahketji sarvem vuajnah mij aktene jaevresne man nomme Tjeehpespluevie dåalmehtalleme. Ij buektehth bæjjese båtetedh. Datne våålese jaevrieraadtan vaarrh, telefavnem ohtsedh jìh jamhkelesuarkan ringkh.

*Dov lea dåeriesmoere, datne **gahkesth**.* Jìh datne DAAJRAH båtatah gahkestidh gosse edtjìh baakojde sarve, jìenge, jaevrie jìh tjeehpespluevie jiehtedh.

- 110, daate jamhkelesuerkie. Magkeres neavroe lea?

Maam jeahtah?!

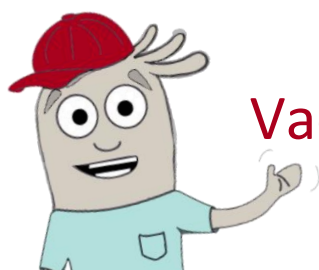
Maahta raessiem damedh jìh geerve årrodh gosse edtja orre baakoeh jallh jeatjah vuekieh gaavnedh maam akt soptsestidh. Mij raaktan heannadamme jis buerebh veeljeme gahkestidh?

Datn
deejrih?

Vaenebe gahkeste jis jeatjah gieline jallh smaare-gieline soptseste goh jijtse gieline. Gosse aajla dejnie orre gieline jallh smaare-gieline haarjanamme, dle aalka gahkestidh vihth.

Gahkestimmiequize!

- 1 Mah jeenjemes baarnieh vuj niejth mah gahkestieh?
  - A) Niejth
  - B) Baarnieh
  - C) Seamma jijnjh
- 2 Guhte daejstie gahkeste?
  - A) Nöörjen gánka
  - B) en evtebe presideente Joe Biden
  - C) Tysklaanten staateminstere
- 3 Man gellie abpe veartanisnie gahkestieh?
  - A) 70 millijovnh
  - B) 30 millijovnh
  - C) 1 millijovne
- 4 Man gaavhtan gahkeste?
  - A) Dah jeanatjommes mah gahkestieh naemhtie reakadamme jñh kaanne dam eerpeme.
  - B) Dah ìskeres aath TV:sne vuajneme
  - C) Dah vijrusem átneme
- 5 Man gellie Nöörjesne gahkestieh?
  - A) 3 000
  - B) 7 000
  - C) 50 000
- 6 Mejnie logopeede maanam viehkehte?
  - A) Buerebelaakan utnedh gahkestimmine
  - B) Orrijidh gahkestidh
  - C) Raajterespielem spieledh
- 7 Gaajhkesch mah gahkestieh dam seamma gahkestimmien bijre ussjedieh?
  - A) Ijje, dah joekehtslaakan ussjedieh
  - B) Jaavoe
  - C) Gaajhkesch mah gahkestieh seammalaakan
- 8 Mij akt báajhtode njaelmine jñh tjeapoehkinie d'isse mij gahkeste?
  - A) Jaavoe
  - B) Ijje
  - C) Nov amma njoektjeminie

Vaestiedassh!

1.B.2.B.3.A.4.A.5.C.6.A.7.A.8.B

Guvvireferaansh

Ed Sheeran: press.atlanticrecords.com

Aurora: aurora-music.com

G Georg: Matson Photo Service – <https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=89423510>

Jens Stoltenberg: By U.S. Dep. of State from US -
<https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=77989991>

Kendrick Lamar: By Fuzheado - Own work, CC BY-SA 4.0,
<https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=69577411>

Joe Biden: By The White House from Washington, DC - V011013DL-0556, Public Domain,
<https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=24903444>

Samuel L. Jackson: Thierry Caroderivative work: FCPB, CC BY-SA 3.0
<https://creativecommons.org/licenses/by-sa/3.0>, via Wikimedia Commons

Elon Musk: Steve Jurvetson, CC BY 2.0
<https://creativecommons.org/licenses/by/2.0>, via Wikimedia Commons

James Rodriguez: Copa2014.gov.br, CC BY 3.0 BR
<https://creativecommons.org/licenses/by/3.0/br/deed.en>, via Wikimedia Commons

Elvis Presley: Ollie Atkins, chief White House photographer at the time. See ARC record.,
Public domain, via Wikimedia Commons

Emily Blunt: gdcgraphics, CC BY-SA 2.0
<https://creativecommons.org/licenses/by-sa/2.0>, via Wikimedia Commons

Tiger Woods: Keith Allison from Hanover, MD, USA, CC BY-SA 2.0
<https://creativecommons.org/licenses/by-sa/2.0>, via Wikimedia Commons

Gahkestimmiesaerniej bĳire

Gahkestimmiesaernieh akte bielie vierhtiepaahkeste Gahkestimmie skuvlesne. Dan sisnie gellie nuhteligs vierhtieh mah skuvlemaanaj bĳire mah gahkestieh.

Vielie bĳevnesh, [vartnesj](https://vartnesj.no), statped.no.

Statped daam evtiedamme laavenjostosne Nasjonalt taleflytforuminje. Jarkoestamme  arjelsaemien gielese: Ellen Bull Jonassen jĳh Ajlin Jonassen Kr aik. Sj iehtedamme  arjelsaemien gielese: Aasta Joma Granefjell, Statped 2025.